

Lokale støjhegn i private haver

Gode råd til et område i haven med mindre støj

SILENT CITY

Udarbejdet af Signe Frøkiær Schou, projektleder i Gate 21

Layout: Gate 21

Udgivet af Gate 21 på vegne af Silent City-partnerskabet

Udgivet som e-publikation i april 2024

Fotos: Rasmus Degnbol

Anbefalingerne i denne publikation bygger på projekterne Rolig Have og Rolig Have 2.0, som har testet effekten af lokale støjhegn i forskellige opsætninger hos en række haveejere.

Bag projekterne står Vejdirektoratet, Region Hovedstaden, Gate 21, FORCE Technology, Rambøll, Ishøj Hegn samt kommunerne Gladsaxe, Køge og Brøndby.

Læs mere om projekterne på roligbolig.dk

Indhold

Intro	05
Hvad er et lokalt støjhegn? Og er det egnet i din have?	06
Sådan bør du udforme dit lokale støjhegn	08
Sådan bør du placere dit lokale støjhegn	10
Sådan kan du indrette dit nye støjdæmpede uderum	14
Find mere viden om trafikstøj og dets konsekvenser	17

Trafikstøj er til gene for rigtig mange i deres hverdag. For nogle haveejere kan dét at nyde en forårsdag med spirende blomster i haven blive forpurret af en vedvarende støj fra motor- eller landeveje. Afhængigt af vindens retning kan støjen gøre det ubehageligt at opholde sig i haven.

Mere end hver fjerde bolig i Danmark - cirka 785.000 boliger - er ifølge [Miljøstyrelsen](#) belastet af vejtrafikstøj, som ligger over den vejledende grænseværdi. Det betyder, at støjen er værre end, hvad der er miljø- og sundhedsmæssigt acceptabelt.

Støjen fra trafikken er en udfordring, fordi vi ved, at den giver en række gener. Det kan være søvnproblemer, hovedpine, stress og endda øget risiko for hjertesygdomme, som [WHO](#) peger på. Stigende trafik giver mere støj – og dermed kommer vi ikke uden om, at støjen vil have en negativ effekt på folkesundheden også i fremtiden.

Hvor det er muligt, etablerer kommuner og Vejdirektoratet støjvolde, støjskærme og andre støjdæpende løsninger direkte ved vejstøjen - og i mange store bygninger nær større veje er der støjdæpende vinduer, skodder eller skærmede altaner, som begrænser støjen indenfor. De typer af løsninger bliver prioriteret, hvor støjgenerne er størst – altså tættest ved støjkilden – og hvor de kan hjælpe flest muligt.

For nogle boligejere er det ikke muligt fuldstændigt at skærme for støjen i deres have, og myndighederne har ikke mulighed for at afhjælpe generne med støjdæpende initiativer. Både fordi haverne ikke ligger tæt nok ved støjklenderne, og fordi støjen ofte kommer fra flere forskellige veje og fra et stort område, som ikke kan skærmes helt af. Her oplever beboerne, at haven ikke er særlig brugbar. Særligt ikke til at læse i hængekøjen, slappe af, spise ude eller snakke med hinanden.

For de boligejere kan en mulighed være at opsætte et lokalt støjhegn, som kan skabe et mindre, støjdæmpet rum eller område i haven, hvor det er muligt at læse, snakke eller slappe af uden at blive generet lige så meget af vejstøjen. Støjen kan naturligvis ikke fjernes helt, men et lokalt støjhegn kan sænke støjen og ændre dens karakter.

Denne publikation har en række råd og anbefalinger til dig, der overvejer selv at skabe et støjdæmpet område i din have med et lokalt støjhegn.

God læselyst!

Hvad er et lokalt støjhegn? Og er det egnet i din have?

Eksempel på et støjabsorberende hegn med en absorberende overflade, som vender ind mod opholdsrummet.

Et lokalt støjhegn ligner et normalt havehegn, men er særligt velegnet til at skabe mindre, afgrænsede områder i en have med mere ro. Hegnet har overflader, der absorberer lyd og kan dæmpe støj. Tæt ved hegnene kan støjen reduceres væsentligt. Det er vigtigt at være opmærksom på, at støjen ikke fjernes, men bliver dæmpet og ændrer karakter.

Anbefalingerne i denne publikation bygger på flere test af hegnene 'Støjhegn type 952 - Kokosystem BV, Kokowall', som forhandles af Ishøj Hegn. Prisen for det testede hegn ligger på cirka 31.000 kroner for et hegn på seks meter og op til 43.000 kroner for et hegn på syvotte meter. Men det er en god idé at undersøge markedet for, om der findes andre produkter, der kan være relevante for dig og din have.

Muligt at 'gøre det selv'

Hvis du er gør-det-selv-typen, er det også en mulighed selv at bygge et støjhegn i din have eller få en tømrer til det. Her er der selvfølgelig en risiko for ikke at få den helt samme effekt, som erfaringerne med hegnet ovenfor.

Du skal være opmærksom på, at det skal være et tungt hegn med en massefylde på minimum 15 kilo per kvadratmeter, hvilket svarer til en vandfast krydsfinerplade på cirka 30 millimeter. Derudover skal hegnet være tæt. Det vil sige uden huller - heller ikke mellem bunden af hegnet og græsplæne eller fliser. Der bør desuden være et absorberende materiale – som eksempelvis mineraluld – der vender ind mod opholdsrummet for at undgå, at lyden kastes tilbage.

Før du går videre med dine planer om et lokalt støjhegn i haven eller ved din terrasse, bør du overveje, om hegnet er velegnet til de støjgener, du oplever.

Her er støjhegnet velegnet

Et lokalt støjhegn kan hjælpe til at skabe et mindre, støjdæmpet 'rum' i haven. Rummet vil være egnet til rolige aktiviteter som samtale, læsning, kortspil – og kan afskærme ved for eksempel en del af terrassen, et havebord, en hængekøje eller en bålplads.

Derudover er et lokalt støjhegn primært velegnet i haver - eller områder af en have - hvor støjen hovedsageligt kommer fra én eller to retninger. Her er det muligt at skærme for støjen med et vinklet hegn med to sider.

Er støjkilderne diffuse og kommer fra mange retninger, skal du have tre eller flere sider på dit hegn for at opleve en god effekt.

Her er støjhegnet *ikke* velegnet

Et lokalt støjhegn er til gengæld ikke velegnet til at begrænse generelle støjgener i en hel have. Det kan være, hvis du vil støjdampe hele eller større arealer i din have. Sådant en lokal støjdamning vil kræve meget omfattende indhegning af haven i både udstrækning og højde.

NÅR DU OVERVEJER ET LOKALT STØJHEGN

- Find ud af, hvor støjen kommer fra.
- Find ud af, hvilke behov du har for aktivitet i haven – og hvilken støjdamning du har brug for.
- Undersøg markedet for lokale støjhegn.

Sådan bør du udforme dit lokale støjhegn

Et støjhegn med tre sider kan effektivt dæmpe for støjen, hvis den kommer fra mange retninger – for eksempel hvis en motorvej løber lige forbi haven.

Støjhegnets højde

Støjhegnet skal være 2-2,5 meter højt for, at et lydabsorberende hegn virker bedst muligt.

Jo højere hegn, des bedre støjdempende virkning. Der er dog ikke en stor ekstra dæmpning af støjen ved at vælge et støjhegn på 2,5 meter frem for 2 meter. Her kan du opveje, hvorvidt et 2,5 meter hegn vil tage meget af dit udsyn, og om det vil opleves visuelt voldsomt versus den ekstra støjdempende, du vil opnå med den ekstra halve meter.

Støjhegnets længde

Hegnet skal opsættes, så det rum, det indrammer i haven, ikke bliver for stort – gerne med to til tre sider vendt mod støjen, så støjen rammer hegnets yderside hvis muligt.

Effekten af hegnet er størst lige op ad hegnet og op til 1 - 2 meter derfra, hvorfor rummet ikke skal indbyde til ophold flere meter væk fra hegnet.

Vinkling af støjhegnets sider

Støjhegnet bør sættes op med flere sider, så der skabes minimum én vinkel med to sider for at skabe et tæt på aflukket rum, der skærmer fra generel støj fra flere retninger. Det kan gøres ved at udnytte eksisterende afskærmning - for eksempel en husmur eller almindeligt havehegn, som støjhegnets side placeres op ad. Et hegn kan også være fritstående med flere sider, så hegnet i sig selv skærmer for støj fra flere retninger. En hovedregel er, at jo flere sider på støjhegnet, jo mere vil det skærme for støj. Det er dog også en afvejning i forhold til, hvor aflukket et rum, du ønsker. Du kan se eksempler på begge dele på disse sider.

Støjhegnets overflade

Vend absorberende side af støjhegnet ind mod opholdsrummet. Det vil give den bedste effekt, blandt andet fordi en del af støjen kan komme fra refleksioner fra husmure, som så opfanges af hegnets inderside.

HEGNETS UDFORMNING

- Indram et mindre 'rum' i haven – eksempelvis ved et havebord eller bålsted. Længden og vinklingen vil afhænge af 'rummet'.
- Opsæt 2-2,5 meter højt støjhegn for optimal dæmpning af lyd.
- Skab rum med to til tre sider af støjhegn – eller i kombination med husmur eller eksisterende hegn.
- Vend den absorberende side af støjhegnet ind mod opholdsrummet.

Sammen med en eksisterende mur kan støjhegnet danne en krog med 2 eller tre sider, hvor støjen er dæmpet.

Sådan bør du placere dit lokale støjhegn

Er du til skygge eller sol?

Det allervigtigste for, at et lokalt støjhegn har effekt, er, at hegnet placeres, så det skaber et haverum, du rent faktisk får brugt. Vælg derfor en placering i haven, hvor du vil gå ud på en normal dag, hvis der var ikke var støj.

Overvej, hvordan du kan placere hegnet, så det enten skaber et skyggefuldt eller solrigt rum afhængigt af, hvordan du foretrækker, at dit ophold i din have skal være.

Tænk over et område i haven, som du sætter pris på, men ikke får udnyttet rigtigt. Tag derudover højde for, at der er let adgang til og fra huset til det rum, hegnet skaber.

Største støjkilde afgør placeringen

Placer hegnet, så det skærmer for den største støjkilde. Vær opmærksom på, at der kan være flere forskellige kilder til støjen – eksempelvis fra flere forskellige veje eller en jernbane, og at støjen derudover kan reflekteres, når det rammer både dit og dine naboers huse.

Vigtigst af alt - brug dine egne oplevelser med dagligt ophold i haven. Kun du ved, hvilken støj, der er mest generende for dig.

Vinden spiller ind

Husk at tænke over vindretningen, da den kan afgøre, hvilken støj der er mest generende for dig. Ofte kommer vinden i Danmark fra sydvest.

HEGNETS PLACERING

- Vælg en placering, du får brugt.
- Vend hegnet mod den største støjkilde.
- Tænk over vindretningen.

Et støjhegn tæt ved hovedøren kan gøre det sandsynligt, at du får brugt det støjdæmpede område til hverdag.

Miljøstyrelsens støjkort

På Miljøstyrelsens støjkort kan du eventuelt se beregninger for, hvor meget statens veje og veje i de større kommuner støjer nær din bolig. Du kan zoome ind og ud på kortet – og søge på din egen adresse.

Farver på kortet viser støjen i decibel. 58 dB er Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for acceptabel vejstøj ved boliger.

Find kortet her: [Miljøgis \(mim.dk\)](https://mim.dk)

Sådan kan du indrette dit nye støjdæmpede uderum

Indret rummet til den støjdæmpende virkning

Et lokalt støjhegn dæmper primært støjen i siddehøjde og lavere og helt tæt på hegnet. Derfor skal indretningen tilpasses til aktiviteter i siddende og liggende højde som læsning, måltider, håndarbejde eller afslapning, da du ellers ikke vil opleve den ønskede effekt.

Indret til ophold

Et godt råd fra havearkitekten er, at gøre dit haverum til et indbydende område at være i. Det kan du gøre ved at markere rummet med et andet underlag end resten af haven – eksempelvis et trædæk eller fliser - og ved, at der er belysning i haverummet som lyskæder eller lanterner.

Husk også at lade møbler som borde, stole, en hængekøje eller en solstol stå fremme ved hegnet. Ingen bruger en bar plet i haven, der først kræver, at du flytter hele møblelementet fra en anden terrasse.

Møbler og forskellige planter i krukker gør det attraktivt at sætte sig i haverummet ved støjhegnet

Effekten af et lokalt støjhegn er størst tæt ved hegnet, så placer møbler i det mest lyddæmpede område

Gør haverummet grønt

Havehegnet kan virke massivt i en privat have, når det først sættes op på grund af højden. Du kan dog integrere det bedre i haven ved at plante buske, planter og stille krukker frem ved hegnet.

Planter i krukker og kummer har den fordel, at du kan flytte dem, hvis du midlertidigt ønsker at bruge området anderledes og skabe mere opholdsrum. Havehegnets opbygning gør, at det er velegnet til at have klatre- og slyngplanter som eksempelvis efeu, vildvin og klematis groende op ad.

Opdel din have i zoner

Tænk idethete taget din have som opdelt i flere små rum, der kan have forskellige funktioner. Måske er det ok, at der ikke er støjdæmpet i det hjørne, hvor børnene hopper på trampolin, eller der er kompostbunke. Så kan du prioritere støjdæpende løsninger til at lave mindre kroge, hvor I kan spise, strikke eller slappe af i en solstol.

DIN NYE HYGGEKROG MED MINDRE STØJ

- Indret med sidde- og liggepladser.
- Gør rummet indbydende med underlag, møbler, krukker, blomster og lys.
- Sørg for beplantning ved og op ad hegnet.

Blomster og havemøbler sammen med solindfaldet tilføjer følelsen af 'rum' til det støjdæmpede område.

Find mere viden om trafikstøj og dets konsekvenser

[Roligbolig.dk](#)

En hjemmeside med viden om trafikstøj. Find eksempelvis viden om støjens udvikling, støjens konsekvenser, love og regler på området – og viden om forskellige løsninger til at dæmpe støjen i og omkring din bolig.

[Miljøstyrelsens hjemmeside](#)

Her finder du viden om vejstøj og sundhed, den nationale vejstøjsstrategi, støjbelastningstal, vejledende grænseværdier for støj og meget mere.

[Vejdirektoratets hjemmeside](#)

Find viden om, hvad støj er for en størrelse, støjhandlingsplaner, måling af støj og bekæmpelse af støj. Du kan også lytte til forskellige lydfiler med støj – og læse om vindens betydning.

Bag projekterne Rolig Have og Rolig Have 2 står

